

ров'язберігальної поведінки і включає в себе систему педагогічних заходів, зорієнтованих на створення і практичне втілення певного життєвого ідеалу, що виступає для молоді людини як особливо привабливий і реалізація якого безпосередньо пов'язана з вибором здорового способу життя як провідної життєвої стратегії.

Сучасне розуміння здорового способу життя у процесі вивчення навчальних дисциплін із спеціальності «Здоров'я людини*» полягає у подальшому розвитку національних традицій та їх взаємозумовленості з гуманістичними й демократичними досягненнями світового співтовариства.

Література

1. Виленский М.Я. Методологический анализ общего и особенного в понятиях «здоровый образ жизни» и «здоровый стиль жизни» / М. Я. Виленский, С. О. Авчинникова // Теория и практика физической культуры. — 2004. — № 11. — С. 2–7.
2. Горащук В.П. Організація навчально-виховного процесу з валеології в загальноосвітній середній школі: Навч. посіб. — Луганськ: Альма — матер, 2001.– 111 с.
3. Закопайло С.А. Педагогічні основи виховання в юнаків 10-11 класів цінностей здорового способу життя: Автореф. Дис. ... канд. пед. наук/ Сергій Анатолійович Закопайло. — К., 2003. — 19 с.

ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ СТУДЕНТІВ НА ЗАНЯТТЯХ ІЗ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ

Денисовець Т.М.

Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка

Аналіз стану здоров'я студентів доводить, що майже 80 відсотків з них мають відхилення у стані здоров'я, близько 50 відсотків — незадовільну фізичну підготовленість. Захворювання серцево-судинної системи виявлені в 30-40%, невротичні стани — в 30% студентів, кожен четвертий юнак-призовник, за станом здоров'я, непридатний до служби у війську. Тільки протягом останніх років майже до 32 % збільшилася кількість студентів ВНЗ, віднесених за станом здоров'я до спеціальної медичної групи, 46 % студентів спеціальної медичної групи за показником «функціонального віку» (максимальне споживання кисню) перебувають у віковому діапазоні 50-60 років.

Значущість формування культури здорового способу життя хвилює сьогодні українське суспільство в цілому й педагогічну громадськість зокрема, з огляду на необхідність вирішення проблеми оздоровлення населення України, яка стоїть сьогодні дуже гостро. Шляхи її вирішення по-різному осмислюються у різних дослідницьких сферах — політичній, соціальній, екологічній, медичній, психолого-педагогічній; вони являються предметом ретельного вивчення і вдосконалення. Аналіз динаміки стану здоров'я студентської молоді в останні десятиліття показує стійку тенденцію до його погіршення вже в дитячому і юнацькому віці.

Аналізуючи міркування видатного педагога А. Макаренка про те, якою має бути вихована людина, часто зустрічаємо характеристику «дисциплінованість». Це поняття широко застосовувалося в радянській школі й досі залишається типовим для лексики багатьох педагогів. Проте,

з'ясовуючи, як його розуміють викладачі фізичного виховання ВНЗ та студенти, виявляємо, що для більшості з них бути дисциплінованим — означає бути слухняним, підкорятися загальноприйнятим правилам, тобто, фактично, деіндивідуалізуватися. Згідно цієї точки зору, дисциплінованість у різних сферах життєорганізації має трансформуватися, що в принципі протирічить гуманістичним ідеалам виховання.

На наш погляд, із даної точки зору є сенс говорити про оздоровчу дисциплінованість як складову здорового способу життя і як характеристику людини, що дотримується такого способу. Яким же чином вона може формуватися? Несформованість навичок, що забезпечують діяльнісну сторону здорового способу життя, є однією з причин, які стають на заваді ефективному вихованню студента. Якщо в нормальних соціальних умовах ці навички формуються поетапно, в контексті здорового способу життя як повсякденної практики життєорганізації, то викладачі фізичного виховання часто опиняються перед необхідністю формування таких навичок майже на непідготовленому особистісному ґрунті.

Інтелект, будучи основою культури, є базою духовності як вищого рівня якості особистості. Тут і виявляється основний принцип формування особистості як похідної від рівня культури. А оскільки культура — це категорія, що виявляється в деякому соціумі, відбувається наступне: фізичні і психологічні якості формують інтелект особистості, сприяючи формуванню соціуму з певною культурою (культурою ВНЗ — фізичною культурою), що впливає на формування культури ЗСЖ особистості, що у свою чергу йде на користь даного вищого навчального закладу.

Отже, ми визначили, що в процесі фізичного виховання і професійної підготовки студентів, майбутніх фахівців, формування культури ЗСЖ і духовних цінностей майже не відбувається, тому що самі викладачі не мають достатніх знань щодо культури здорового способу життя і духовних цінностей.

Викладачі фізичного виховання будь-яких закладів освіти в якості орієнтира та зразка обирають модель ЗСЖ, що є поширеною і відомою в Україні, але діють вони всупереч традиціям загальноприйнятої культури й логіки розвитку навчально-виховного процесу у ВНЗ. На наш погляд, використання такого підходу призведе до зміни їхніх педагогічних поглядів.

АНАЛІЗ ЗНИЖЕННЯ ЗАЦІКАВЛЕНОСТІ УЧНІВ У ВИВЧЕННІ БІОЛОГІЧНИХ НАУК У КУРСІ СЕРЕДНЬОЇ ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОЇ ШКОЛИ

Дорохова Н.Ф.¹, Крючкова А.І.²

¹КНЗ СЗОШ №20 (м. Дніпропетровськ)

*²НДІ біології Дніпропетровського національного університету
імені Олеся Гончара*

Важко переоцінити важливість біологічних знань у житті сучасної людини, яка знаходиться у щільному інформаційному потоці, пов'язаному з проблемами харчування, медичного обслуговування, забруднення навколишнього середовища, питаннями біологічної безпеки тощо. Так як основна мета методики викладання біології — пошук раціональних шляхів передачі учням одержаних біологією відомостей про живу природу, які мають практичне застосування доступним способом і у доступній формі, тому